

Bij deze tekenen wij als buurt onze bedenkingen en bezwaren aan op de energie transitie visie (20210923-Ontwerp-TVW-Gemert-Bakel-versie-1.0) zoals aangekondigd in het Gemerts nieuwsblad, van week 46/2021. Allereerst presenteren wij hieronder onze zienswijze, waarmee we tot slot onderbouwing geven aan onze bedenkingen en bezwaren.

Zienswijze

Allereerst wordt onder paragraaf 3.2, Beschikbare warmtebronnen, onder de noemer "Biogas" gesteld dat: De potentie in Gemert-Bakel relatief hoog is vanwege de grote reststromen van de akkerbouw en de beschikbare meststromen.

Mest zelf levert echter niet veel biogas op. Slechts 3 à 4% van de mest massa wordt omgezet in biogas (bron: ccsenergieadvies.nl). Onze vraag is dus of de energie wel van de mest alleen kan komen of dat daar nog allerlei andere biomassa stromen aan toegevoegd moeten worden. De opbrengst komt dus waarschijnlijk vooral uit de bijproducten die er doorheen gaan: GFT, mais en dergelijke en niet van de mest.

Van de meest gebruikte fossiele brandstoffen gas, aardolie en steenkool, stoot steenkool veruit de meeste koolstofdioxide uit. Biomassa stoot echter nóg meer CO₂ uit dan steenkool! Immers transport, land bewerking, oogst, verwerking en dergelijke kosten immers ook energie. Als het digestaat nog ingedikt moeten worden kost dat ook veel energie. Deze energiekosten moeten van de opbrengst afgetrokken worden. Als CO₂-reductie een doel is, moeten toch echt andere energiebronnen overwogen worden. Mestvergisters zijn derhalve ook alleen rendabel met subsidie.

Restwarmte bedrijven zou, volgens de visie, alleen van drie bedrijven (Jumbo en De Vries Supermarkten en Cor Segers) af kunnen komen. Dat is een zware onderschatting van het potentieel. Op het Gemertse bedrijven terrein zijn meer beschikbare bedrijven, maar die zijn kennelijk niet of niet goed bekeken. Er is dan beslist meer als 70 TJ aanwezig.

Daarnaast vragen we ons ook af waarom elektriciteit opgewekt middels zonnepanelen en windturbines ontbreken in het overzicht. Zijn die wel bekeken en doorgerekend?

Wij vragen ons dus af of het overzicht van beschikbare warmtebronnen wel goed en compleet is.

Zoals gezegd, een vergister, ongeacht of het om een mono-mestvergister of een co-vergister gaat, zet slechts 3 à 4% van de mestmassa van de mest om in biogas. De mineralen blijven achter in het digestaat. Vergisting draagt dus niet bij tot verkleinen van het mestoverschot/mineralenoverschot. Integendeel, bij co-vergisting worden er producten toegevoegd aan mest. Al het digestaat dat vrijkomt moet behandeld worden volgens de mestwetgeving. In het geval van co-vergisting vergroot vergisting dus de hoeveelheid mest die afgevoerd moet worden.

Verder is het nog onduidelijk wat de (milieu) effecten zijn van het 'digestaat,' het restant dat overblijft nadat dierlijke mest al dan niet met bijproducten is vergist. De bij vergisting afgebroken koolstof is niet langer aanwezig in het digestaat en daarmee niet meer beschikbaar als voedsel voor het bodemleven. Dus uitrijden over het land is geen vanzelfsprekendheid.

Transport (aan en afvoer) rondom de vergister zal dus eveneens fors zijn.

In de visie wordt de wens geuit om zo'n vergister niet te dicht bij een dorpskern te plaatsen. Wij willen als buurt een garantie, mocht zo'n mestvergister toch onontkoombaar zijn, dat die minimaal

10 km van de dorpsrand komt te staan. In het verleden is dit door diverse buurtschappen al keihard naar voren gebracht als eis. Uitstoot van schadelijke stoffen en extra verkeer willen wij niet in de nabijheid van onze woonwijken.

Biogas bestaat uit een mengsel van voornamelijk methaan (55-65%) en kooldioxide (35-40%). Verder is het verzadigd met waterdamp en bevat het sporen van waterstof, zwavelwaterstof en ammoniak (uit: Chemische feitelijkheden, editie 67, nr 283, mei 2012). Omdat het biogas ook binnenshuis (bv. in gasfornuis) gebruikt gaat worden, moeten de gevaarlijke stoffen met 100% betrouwbaarheid uit het gas verwijderd kunnen worden. Wie gaat dat controleren?

Mogelijke illegale afvalstromen die gebruikt worden leveren een onbekende samenstelling van het gas en vormen daarbij een gevaar op, op het vrijkomen van gevaarlijke, giftige componenten binnenshuis.

Verder willen we aantekenen dat we het ook niet eens zijn met de manier van aanpakken. In de visie wordt de volgende aanpak voorgesteld:

1. Gemeente breed inzetten op isoleren en energie besparen
2. Aanpak bedrijventerreinen, utiliteit en maatschappelijk vastgoed
3. Kansen voor inzet van groen gas
4. Doorontwikkeling Transitievisie Warmte
5. Aan de slag met verkenningsbuurten

Wij komen als inwoner van de gemeente Gemert dus als laatste aan de orde. Wij komen daarmee gewoon voor voldongen feiten te staan, waar we geen enkele invloed meer op hebben. Dat is onwenselijk. Gemertse inwoners moeten al bij punt 1, 2 en 3 betrokken worden.

Dit wordt duidelijk midden op bladzijde 37 in de visie waar gesteld wordt dat:

Op korte termijn (tussen 2022 en 2025) zal er worden gekeken naar de wenselijkheid om groen gas in te zetten in gemeente Gemert-Bakel. Daarna kan eventueel worden gestart met bouw van een biovergister en groen gas levering. Of groen gas zal worden ingezet is afhankelijk van de wensen vanuit de leveranciers van het groen gas (veelal boeren bedrijven in Gemert-Bakel), de mogelijkheden voor een geschikte locatie waar draagvlak voor is, de wensen van de netbeheerder en de wensen qua landelijke verdeling van groen gas. Gemertse inwoners worden hier niet genoemd. Dat is op zijn zachtst gezegd onwenselijk. Hiermee wordt voorbij gegaan aan het Zorgvuldigheidsbeginsel (artikel 3:2 Awb), Verbod op willekeur (artikel 3:3 Awb), Evenredigheidsbeginsel (artikel 3:4 Awb), Gelijkheidsbeginsel en Motiveringsbeginsel (artikel 3:46 Awb).

In de visie wordt voor de varianten die als goedkoopste oplossingen naar voren komen, ook gekeken naar het verschil in kosten met eerste volgende goedkoopste alternatief. In Figuur 22 is te zien dat voor de Groen gas oplossingen de verschillen oplopen tot 100%. Dit betekent dat de groen gas oplossing tot wel twee keer goedkoper is dan het eerste volgende alternatief.

Dat lijkt heel mooi, maar dat is volgens beschikbare informatie op internet en zoals hierboven beschreven alleen mogelijk met subsidie. Is er die niet, dan zal deze verhouding ook heel anders uitvallen. Vergisters die draaien zonder subsidie zijn niet bekend, volgens het ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Een grote tekortkoming in de SDE-regeling is ook dat het niet meer dan logisch is dat de SDE-richtlijn voorschrijft dat je eerst je eigen opgewekte energie moet verbruiken voor het productieproces, voor

dat je energie aan het net levert. Met name de aanvoer van biomassa, het afvoeren en verwerken van het digestaat dat na vergisting overblijft, vraagt veel (niet-duurzame) energie. En datzelfde geldt voor de opwerking van biogas naar groen gas.

Bezwaren

Samenvattend hebben we veel bedenkingen bij de betrouwbaarheid van de berekeningen in die visie, waarmee biogas als belangrijkste bron naar voren geschoven wordt. Het overzicht beschikbare energiebronnen is ons inziens niet goed en onvolledig.

Biogas is zeker geen groene, CO2 besparende optie. Het is ook geen optie zonder allerlei kanttekeningen zoals veiligheid, kosten, vergrote afvalstromen, extra transport en milieu vriendelijkheid. Wij verkiezen dan ook andere, groene energiebronnen boven biogas.

Dit ook, om onvoorziene kosten in de toekomst, als er bijvoorbeeld geen subsidie meer is, te voorkomen. Wij draaien immers als burger daar ook voor op.

Indien niet volstaan kan worden met mestvergisting alleen wordt door bijmenging van andere biomassa ons mest probleem alleen maar groter. Dat is onwenselijk.

Verder willen wij als buurt in elk geval de garantie dat een vergister, die wat ons betreft onwenselijk is, tenminste 10 km vanaf de dorpsrand moet komen te staan en niet gerekend vanaf de kern van de dorpskern. Dit om allerlei overlast, zoals extra verkeer, geluid en uitstoot van schadelijke stoffen, op afstand te houden.

Daarom willen we ook vooraan in het proces inspraak hebben en niet in de laatste fase als in feite alles al beslist is.

Namens buurtschap de Slenk:

Het correspondentie adres voor deze zienswijze en bezwaren is:

